

TEMAT KOMPLEKSOWY: Moja miejscowość, mój region

Zamierzenia wychowawczo-dydaktyczne:

- przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze i właściwego zachowania się w miejscach publicznych,
- rozwijanie zainteresowania miejscem zamieszkania,
- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania opowiadania,
- przybliżanie wiadomości na temat polskich gór,
- utrwalanie wiedzy na temat instrumentów perkusyjnych,
- rozwijanie umiejętności swobodnego poruszania się w rytm muzyki,
- zwracanie uwagi na architekturę miejscowości zamieszkania,
- rozwijanie umiejętności matematycznych,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności ruchowej,
- poznawanie cech charakterystycznych dla wsi i dla miasta,
- rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej oraz myślenia logicznego,
- rozwijanie umiejętności pracy w zespole,
- rozwijanie wyobraźni i sprawności manualnej,
- wzbogacanie wiadomości na temat wybranych miast w Polsce,
- rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i sprawności artykulacyjnej.

Dzień 1 - Poznajemy naszą miejscowość

- **Słuchanie piosenki *Tu mieszkam* (śl. Edyta Jarząbek, muz. Krzysztof Żesławski).**

I. To jest moje miasto, zna historii wiele.

Ratusz, zamek, rynek i piękne aleje.

Ref.: Kocham moje miasto,

miasteczko czy wieś.

Legendami swymi słynie.

Czy je poznać chcesz?

*II. Chodzę ulicami, zwiedzam i poznaję
moich sławnych przodków piękne obyczaje.*

Ref.: Kocham moje miasto...

*III. Bo gdy będę babcią z siwiuteńkim włosom,
będę nucić wnukom cichuteńkim głosem.*

Ref.: Kocham moje miasto...

- **Rozmowa na temat tekstu piosenki. Można zadać dzieciom pytania:**

– Co oznacza słowo: ojczyzna?

– O czym jest ta piosenka?

– *Jakie ciekawe miejsca znajdują się w naszej miejscowości?*

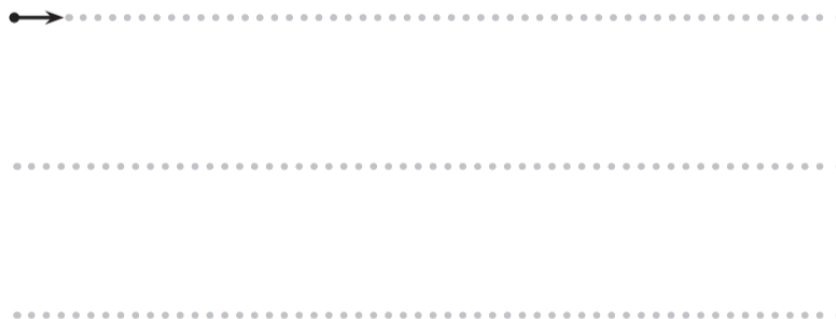
- **„Poznajemy naszą miejscowość” – wirtualna wycieczka po Hajnówce.**
 - wyszukiwanie informacji o pomnikach i miejscach pamięci narodowej,
 - przyglądanie się zabytkowym obiektom i okazom przyrody.
- **Zabawa *Prawda – nieprawda*. Porządkowanie informacji na temat swojej miejscowości.**
Dla każdego dziecka dwa kartoniki z minami – wesołą i smutną. Po usłyszeniu prawdziwej informacji podnoszą obrazek przedstawiający wesołą minę, przy nieprawdziwej – smutną.
Przykłady:

– *Moja miejscowość to duże miasto.*

– *W mojej miejscowości jeżdżą autobusy.*

- **Przedstawienie legendy związanej z miejscowością lub regionem zamieszkania dzieci –**
lub wyszukanie w Internecie wiadomości o historii naszego miasta
- **Zabawa bieżna *Mój domek***
- **Karty pracy:**

● Rysuj po wykropkowanych liniach.

- Rysuj po śladach linii. Skup się na oddechu: jaśniejsza linia oznacza wdech, ciemniejsza linia – wydech.

Dzień 2 - Poznajemy góry

- „Wycieczka w góry” – słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller „**Jak dobrze nam zdobywać góry**”.

Rodzice uwielbiali górskie wyprawy. Kilka razy w roku pakowali plecaki i wyruszali na szlak.
– Jeszcze trochę podrośnięcie i wybierzemy się w góry wszyscy razem – obiecywał dzieciom tata.

– Ale kiedy to będzie? – niecierpliwił się Olek.

– Może już niedługo... – uśmiechnęła się mama. – Maj jest w tym roku taki piękny...

To chyba tatę przekonało, bo już następnego dnia zaczął planować pierwszy rodzinny rajd.

– Chcecie zobaczyć, dokąd pójdziemy? – zapytał, rozkładając mapę. – Najpierw szlak poprowadzi nas wqwozem, potem kawałek przez las i wyjdziemy na grań.

– Na co? – nie zrozumiała Ada.

– Grań to inaczej grzbiet górski – wyjaśniła mama. – Zobaczycie, jak pięknie wyglądają

wiosną górskie łąki zwane przez górali halami.

– Tylko pamiętaj: żadnego marudzenia – upominał siostrę Olek.

Trzeba przyznać, że Ada bardzo się starała. Szła dzielnie i nie narzekała, chociaż po dwóch godzinach marszu poczuła się trochę zmęczona.

– A daleko jeszcze do tych halek? – zapytała.

– Do hal? – roześmiała się mama. – Bliżej niż myślisz.

Rzeczywiście, gdy tylko wyszli z lasu, Ada aż krzyknęła z zachwytu.

– Są!!! Są hale!! Są baranki i pan barankarz w kapeluszu!!!

– Pan barankarz nazywa się baca – uśmiechnął się tato – a pomaga mu dwóch młodych juhasów. Zobacz, są jeszcze tacy pasterze, co biegają na czterech łapach i szczekaniem zaganiają

owie

czki do stada. Ten większy ma na imię Bacuś, a ten mniejszy – Gronik. Była jeszcze Dolina...

– Dolina ma szczeniaki i musi się nimi zajmować – uśmiechnęła się baba i zaprosiła całe towarzystwo do baczki, czyli drewnianej, okopconej jałowcowym dymem, chatki, gdzie nad paleniskiem wędziły się żółte góralskie serki zrobione z owczego mleka.

– Weźmiemy sobie takiego świeżutkiego oscypka na kolację – obiecał tata. Baca zapakował serek, po czym postawił na stole cztery drewniane kubki, do których nalał czegoś, co wyglądało jak kefir.

– To żętyca. Zostaje po zrobieniu oscypków – wyjaśniła mama. – Jest bardzo zdrowa. W smaku trochę przypomina maślankę.

– Żętyca... – powtórzył Olek, żeby lepiej zapamiętać.

– A wiecie, jak się nazywa to, czym się podpieram? – zapytał baba, mrużąc jedno oko.

– Laska? – próbowała zgadnąć Ada.

– Raczej... siekierka – poprawił ją Olek.

– Nie jest to siekiera i nie jest to laga. To, czym się podpieram, to moja ciupaga – zrymowało się bacy, który, bardzo z siebie zadowolony, podkreślił wąsa i po chwili zastanowienia dokończył.

– To, co góral ma na nogach, kierpcami się zowie. Nie ma spodni ino portki, kapelusz na głowie.

Cuchą się owinie, kiedy wiatr na hali, a gdy słonko zajdzie, to watrę rozpali.

To dopiero była łamigłówka. Na szczęście mama z tatą znali się na góralskiej mowie i wyjaśnili, że kierpce to skórzane góralskie buty, cuchą to wełniane góralskie okrycie, coś w rodzaju krótkiej peleryny, a watra – ognisko.

– Mamuś, a dlaczego górale mówią... inaczej niż my? – zapytał Olek późnym popołudniem, gdy dotarli już do schroniska.

– Mówią po swojemu, czyli gwarą – wyjaśniła mama. – Ludzie mieszkający w różnych regionach Polski różnią się od siebie: językiem, strojem, zwyczajami...

– Sami się o tym przekonacie, kiedy odwiedzimy Śląsk albo Kaszuby – włączył się do rozmowy tato.

– A kiedy odwiedzimy? – zapytał Olek, który zdążył już nabrać ochoty na kolejną rodzinną wyprawę.

- **Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.**
– Co ciekawego zobaczyli Olek i Ada podczas pobytu w górach?

– Dlaczego baba mówił językiem niezrozumiałym dla Olka i Ady?

- **Zabawa ruchowa *Baba i owieczki*.**
- **Zajęcia umuzykalniające przy piosence „*Tu mieszkam*”.** Dzieci maszerują po okręgu w rytmie wygrywanym. Reagują na zmianę akompaniamentu.

Dzieci:

Na przerwę w muzyce
uderzenia w rytmie ósemek
zdecydowany dźwięk
trzy mocne uderzenia
dwa mocne uderzenia

obracają się wokół siebie,
biegają na palcach,
wykonują przysiad,
podnoszą ręce w górę,
opuszczają ręce wzdłuż tułowia, pozostają przez
chwilę w pozycji na baczność.

- **„Tańcząca woda” – ćwiczenie oddechowe.**
Dla każdego dziecka: kubek z wodą i słomka. Dzieci nabierają powietrze nosem i powoli dmuchają w słomkę. Obserwują, w jaki sposób powietrze wydostaje się z wody. Zabawę powtarzamy, zmieniając sposób dmuchania na krótki, przerywany.
- **Jestem zadowolony – ćwiczenie artykulacyjne.**
Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach, w rytmie piosenki „Tu mieszkam.” Podczas przerwy w muzyce można zwracać się do nich:

– *Uśmiechajcie się, pokazując zęby, bardzo szeroko.*

– *Uśmiechajcie się jedną stroną buzi, następnie drugą stroną.*

– *Uśmiechajcie się raz jedną stroną, raz drugą stroną, na zakończenie pokażcie szeroki*

uśmiech.

- **Zabawy konstrukcyjne – Wysokie góry.**
Potrzebne nam będzie zdjęcie góry. Zwracamy uwagę dzieci na zróżnicowaną wysokość i na kształt gór. Następnie bierzemy klocki w jednym kolorze i budujemy z nich wysoką górę. Z innego koloru klocków budujemy drugą górę. Na koniec oglądamy góry, wskazujemy, które góry są wysokie, a które – niskie.
- **Zabawa ruchowa Owce – do zagrody.**
Na dywanie rozkładamy sznurek, tworząc z niego duże koło – zagrodę. Dzieci (owieczki) spacerują na czworakach w rytmie granym na tamburynie. Na przerwę w grze owieczki szybko wracają do zagrody.
- Zabawy na świeżym powietrzu.

Dzień 3 -Budynki w mojej miejscowości

- **Zabawą rozwijającą spostrzegawczość – „Moja miejscowość”.**
Dwie obręcze różniące się kolorem, ilustracje lub zdjęcia przedstawiające różne miejscowości oraz miejscowość zamieszkania dzieci (z wyraźnie widocznymi budynkami). Układamy przed dziećmi dwie obręcze różniące się kolorem oraz pocztówki lub zdjęcia przedstawiające miejscowość lub region ich zamieszkania. Dzieci rozdzielają obrazki, wkładają do jednej obręczy pocztówki przedstawiające ich miejscowość, a do drugiej obręczy – pozostałe.
- **Zabawa twórcza „Dom”.**
Papierowe kolorowe figury geometryczne: duży prostokąt, mały prostokąt, 2 małe kwadraty, duży trójkąt.
Pytamy dzieci, jakie budynki znajdują się w ich okolicy. Można opisać wygląd budynków. Potem rozkładamy na dywanie papierowe figury geometryczne. Prosimy dzieci, aby je nazwały, opisały i przeliczyły figury, a następnie zastanowiły się, jak je ułożyć, aby utworzyły dom. Praca dzieci - układają na dużym prostokącie 1 mały prostokąt (drzwi), 2 małe kwadraty (okna); trójkąt (dach) układają na dużym prostokącie.
- **„Dom niski i dom wysoki” – zabawa matematyczna.**

Co będzie potrzebne: 2 pudełka różniące się wysokością, z naklejonymi w miejscach drzwi i okien małymi i dużymi figurami geometrycznymi (prostokątami i kwadratami).

N. ustawia przed dziećmi 2 pudełka – domy. Wskazuje dom niski i dom wysoki. Pyta dzieci, który dom jest według nich charakterystyczny dla wsi, a który dla miasta, jakie budynki znajdują się w ich miejscowości zamieszkania: niskie czy wysokie. Chętne dzieci wypowiadają się. Następnie dzieci z pomocą N. opisują wygląd budynków. Wskazują, który budynek ma małe okna, a który – duże. Przeliczają okna i drzwi w każdym domu, posługując się liczebnikami głównymi w zakresie 5 i więcej.

- **„Budowanie domów” – zabawa matematyczna.** Pomoce: białe kartony, wycięte z kolorowego papieru małe i duże: kwadraty, prostokąty, klej. Zapraszamy dzieci do zabawy w budowanie domów. Układanie figur według instrukcji.

Prosimy dzieci o wybudowanie niskiego domu. Mówimy:

- *Wybudujcie niski dom, który ma dwoje drzwi i trzy okna.*

Dzieci układają karton w pozycji poziomej i na nim odpowiednio 2 małe prostokąty i 3 małe kwadraty. Sprawdzamy wykonanie zadania, po czym dzieci zdejmują figury z kartonu. Następnie

Prosimy dzieci o wybudowanie wysokiego domu. Mówimy:

- *Wybudujcie wysoki dom, który ma jedno duże drzwi oraz dwa duże okna.*

Dzieci układają kartkę w pozycji pionowej i na niej odpowiednio 1 duży prostokąt i 2 duże kwadraty. Ponownie sprawdzamy wykonanie zadania, po czym dzieci zdejmują figury z kartonu.

- *Układanie figur według własnego pomysłu.*

Dzieci budują dom według własnego pomysłu – układają na kartonie małe figury i duże figury. Po wykonaniu zadania przyklejają figury na kartonie. Dzieci opisują swoje budynki – mówią, jaki dom zbudowały i jakich figur użyły.

- **Wykonanie pracy *Album mojej miejscowości.*** Będą potrzebne: pocztówki, ilustracje lub zdjęcia przedstawiające miejsca i obiekty znajdujące się w miejscowości (regionie) zamieszkania dzieci, kartki, klej, napis z nazwą miejscowości, zdjęcie herbu. Dzieci dokonują ich selekcji – wybierają tylko te obrazki, które przedstawiają ich miejscowość lub region zamieszkania. Następnie wykonują album – przyklejają obrazki na kartkach. Na koniec z kartek wykonują okładkę do albumu i ją ozdabiają – przyklejają kartkę z nazwą miejscowości oraz zdjęcie herbu.

- **Zabawa *Kto mnie rozpozna?* – wyrabiająca słuch muzyczny.** Nagranie piosenki *Tu mieszkam*. Dzieci maszerują w rytmie piosenki po okręgu.
- **Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Przeskocz przeszkodę.***

- **Zabawy na świeżym powietrzu**

Dzień 4 - Na wsi i w mieście

- **Rozwiązanie zagadki słuchowej**
Odtwarzanie odgłosów wydawanych przez traktor oraz samochód. Zadajemy dzieciom pytania: *Dla jakich miejscowości są charakterystyczne te odgłosy?* Dzieci wypowiadają się, odgadują, że chodzi o wieś i o miasto.
- **Poznajemy wieś, poznajemy miasto – zabawa dydaktyczna.**
- **Zabawa dydaktyczna *Co jest na wsi? Co jest w mieście?***
Będą nam potrzebne: 2 duże koperty z obrazkami pociętymi na elementy: w jednej są obrazki przedstawiające elementy charakterystyczne dla wsi, np.: traktor, pole, bażanty, a w drugiej dla miasta, np.: wieżowiec, zoo, tramwaj; kartoniki, klej, napisy: **wioska, miasto**.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Każdy zespół otrzymuje dużą kopertę z obrazkami pociętymi na elementy. Dzieci w zespołach składają puzzle. Złożone elementy przenoszą na kartoniki, podklejają i zostawiają na podłodze. N. zaprasza dzieci do zwiedzania. Pyta je, jakie miejsce przedstawiają obrazki układane przez jeden zespół i przez drugi zespół. Zwraca uwagę dzieci na konkretne obrazki, prosi o nazwanie tego, co jest na nich przedstawione. Eksponuje napisy do czytania całościowego: **wioska, miasto**. Prosi dzieci o przyporządkowanie napisów do odpowiednich grup obrazków. Na koniec dzieci ponownie nazywają wszystkie obrazki, dzieląc ich nazwy na sylaby.
- **Zabawa ruchowa *Na wsi, w mieście*.**
- **Zabawa przy piosence *Rolnik sam w dolinie* (według Marty Bogdanowicz).**
Wybranie rolnika może nastąpić poprzez znaną w danym regionie wyliczankę ludową.
... (imię chłopca) *sam w dolinie*, 2x
hejże, hejże, hejże ha.
... (imię chłopca) *sam w dolinie*.
... (imię chłopca) *bierze żonę*, 2x
żona bierze dziecko, 2x
hejże, hejże, hejże ha, żona bierze dziecko.
Dziecko bierze nianię, 2x
hejże, hejże, hejże ha, dziecko bierze nianię.
Niania bierze myszkę, 2x
hejże, hejże, hejże ha, niania bierze myszkę.
Myszka bierze serek, 2x
hejże, hejże, hejże ha, myszka bierze serek.
Ser zostaje w kole, bo nie umiał w szkole
tabliczki mnożenia ani dzielenia.
- **Zielona wieś, kolorowe miasto – zajęcia plastyczne (makieta).**
- **Zabawa z elementem współzawodnictwa – *Kto pierwszy?*** – rozwijająca reakcję na przerwę w muzyce „*Tu mieszkam*”.
Dzieci są ustawione w dwóch szeregach po przeciwnych stronach dywanu. Dzieci stojące z lewej strony trzymają papierowe rolki po ręcznikach, do których jest przymocowany sznurek. Drugie końce sznurków trzymają dzieci z prawej strony. Kiedy słychać z płyty piosenkę *Tu*

mieszkam, dzieci nawijają sznurki na rolki. Przerwa w muzyce oznacza zatrzymanie. Wygrywa para, która pierwsza nawinie sznurek na rolkę.

- **Karty pracy:**

Obejrzyj zdjęcia. Pokoloruj na zielono ramki zdjęć, które przedstawiają miasto, a te które przedstawiają wieś - na niebiesko.

Dokończ rysować autobusy według wzoru. Pokoloruj rysunki.

Dzień 5 - Od gór do morza

- **Sluchanie wiersza Iwony Róży Salach *Wycieczka*.**

*Pojedziemy na wycieczkę: wrr, wrr, wrr,
 wezmę misia i bułeczkę: mniam, mniam, mniam.
 Autem szybko wyruszamy: tur, tur, tur,
 cały wielki świat zwiedzamy: tup, tup, tup.
 Tak się kręci kierownica: brum, brum, brum,
 a tak światem się zachwycam: ach, ach, ach.
 Wycieraczki tak mrugają: i, i, i,
 a tak w radiu jazz śpiewają: daba, daba, daba, dam.
 A gdy wszystko już zwiedzimy,
 to do domu powrócimy.
 Posiedzimy chwilę w kątku
 i zaczniemy od początku.
 Pojedziemy na wycieczkę ...*

• **„Wybieramy się w podróż” – rozwiązywanie zagadek słuchowych:**

- „Wyjazd nad morze” - słuchanie nagrań różnych odgłosów morza, lasu). Zaprasza dzieci w podróż. Odtwarzamy odgłosy morza. Pytamy dzieci, czy wiedzą, gdzie dojechały. Jeśli mamy w domu mapę Polski, można wskazać morze.
- „W gospodarstwie agroturystycznym” – słuchanie odgłosów wsi(traktor, zwierzęta). Można sprawdzić zasób wiedzy dziecka i zapytać, czy były kiedyś w takim gospodarstwie i co wiedzą na jego temat.
- „Na wycieczkę w góry”. Nawiązanie do wtorkowego opowiadania. Prosimy dzieci o przypomnienie, co wiedzą na temat gór.
- „Z wizytą w mieście” – słuchanie odgłosów ruchu ulicznego.
- „Relaks w lesie” – słuchanie odgłosów lasu.

• **Zabawa ruchowa z elementami ćwiczeń ortofonicznych – *Jadę samochodem.***

Wręcza dziecku obręcz – kierownicę. Recytujemy dwie początkowe zwrotki wiersza. Dzieci biegają w jednym kierunku, kręcąc obręczami i naśladowując jazdę samochodem. Zatrzymują się i wypowiadają w odpowiednich momentach za mamą słowa dźwiękonaśladowcze: *wrr, wrr, wrr, mniam, mniam, mniam, tur, tur, tur, tup, tup, tup, brum, brum, brum, ach, ach, ach, i, i, i, daba, daba, daba, dam.*

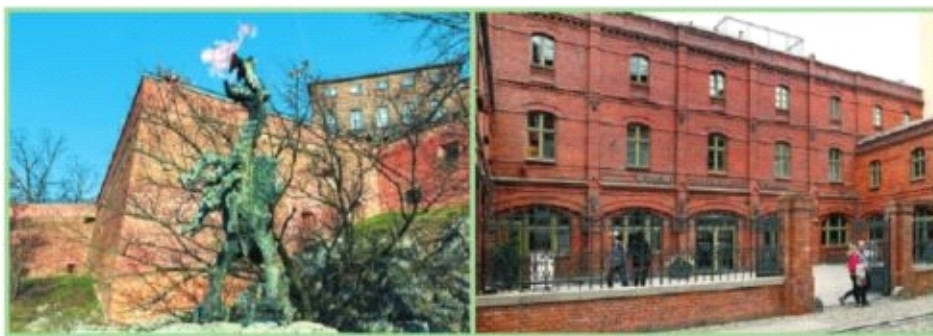
• **Zabawa ruchowa *Od gór do morza.***

Zapraszamy dzieci na wycieczkę. Wskazujemy na mapie Polski:
 – góry – dzieci naśladowują wspinanie się po górach,
 – miasto – dzieci spacerują i rozglądają się,
 – morze – dzieci kładą się na dywanie i naśladowują pływanie.

• **Zabawy na świeżym powietrzu.**

• **Kart pracy:**

Przeczytaj tekst z osobą dorosłą. Ona będzie czytać wyrazy, a ty - mówić nazwy zdjęć.
Powiedz, które z tych miejsc chciałbyś odwiedzić.

wawelski w Krakowie.

Muzeum toruńskiego

Królewski w Warszawie.

nad Morzem Bałtyckim.

Rysuj budynki po śladach.

- Słuchaj tekstu czytane przez osobę dorosłą i rysuj po śladach rysunków.

Polska to góry,

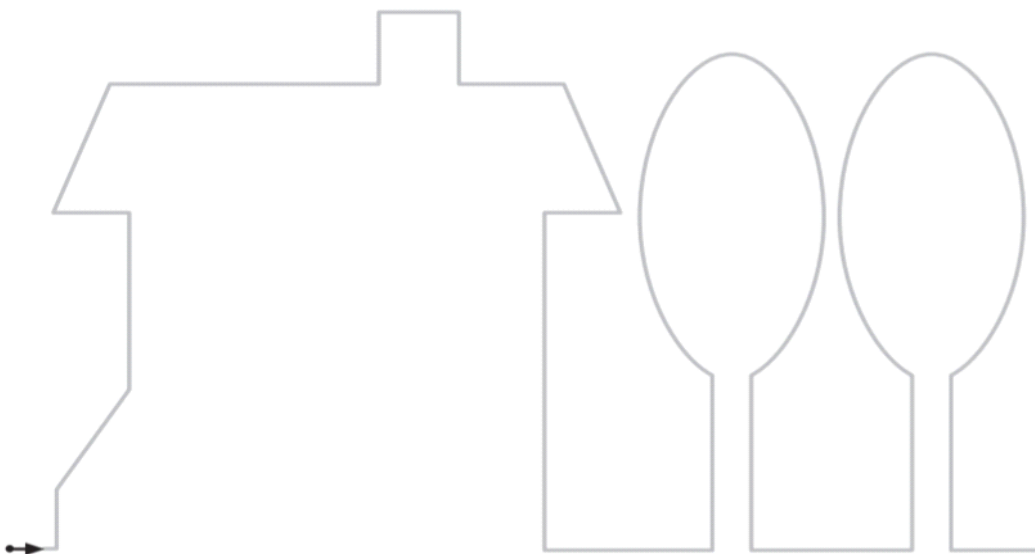
Polska to morze,

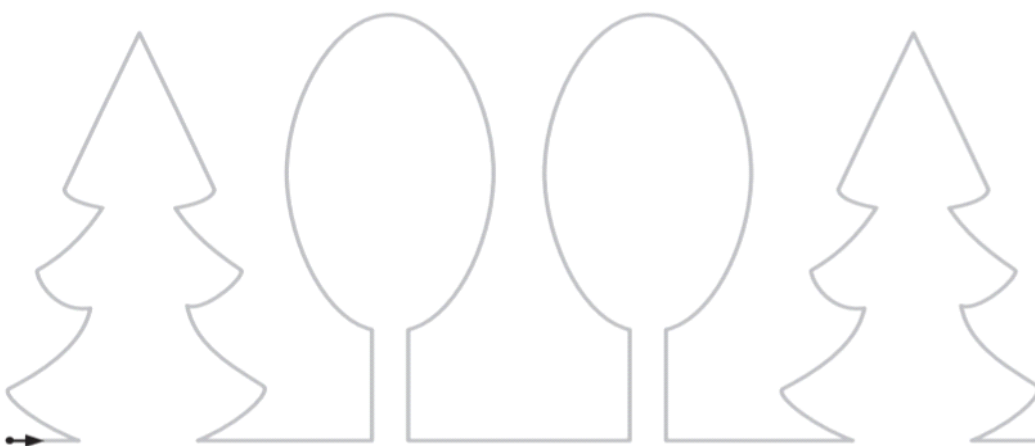
Polska to wiele pięknych miast.

Polska to wioski,

łąki i pola, lasów spleciony gąszcz...

Polska to także – mój dom.